

■ ■ ■ KATASZTER NÉGY ÉVSZÁZADON ÁT

A 18. században végzett úrbéri felmérések – célkitűzéseiket és eredményeiket tekintve – a kataszteri felmérések előzményeinek tekinthetők. Az óbudai kamarauradalom felmérése az ott élők megélhetési körülményeit volt hivatva – sikerrel – szolgálni, vagyis elősegítette a teherbíró képességnek megfelelő szolgáltatás megalapozását.

A kiegyezést követően a polgári pénzügyigazgatás hozzáfogott az abszolutizmus kori adózási rendszer megreformálásához, e célból a külföldi államok korabeli gyakorlatának tapasztalatait is gyűjtötték. A tanulmányutakra olyan tisztviselőt küldtek ki André Lajos személyében, aki németországi eredetű családja miatt nyelvíleg is igen felkészült volt a feladatra.

Buda város határának a 19. század folyamán több alkalommal történt kijelölésekor elhelyezett határjelek – alapos kutatással – jórészt még ma is fellelhetők, ezek dokumentálása kultúrtörténeti fontosságú feladatunk.

A nemzetgazdasági infrastruktúra egyik fontos eleme a kataszter (ingatlan-nyilvántartás), amelynek összehasonlító elemzése rámutat arra, hogy fejlettsége a gazdaság fejlődését milyen módon segítheti vagy éppen hátráltatja.

A történeti kutatások nem nélkülözhetik a kataszteri jellegű emléktanyagot, ezért is öröndetes, hogy a témára vonatkozó források feltárására és rendszerezésére a „Négyzetkataszter” című új tudományos kutatási programot is támogatja a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal.

■ ■ ■ TARTALOM

Török Enikő: Az óbudai kamarai uradalom úrbéri felmérése	3
Reisz T. Csaba: André Lajos tanulmányútjai a magyarországi földadóreform végrehajtásához	13
Reisz T. Csaba: Az André család	25
Csima Péter: Budapest–Budaörs határvonala és határjelei.....	33
Iván Gyula: Kataszter és versenyképesség	46
„Négyzetkataszter”: A magyarországi kataszteri felmérés térkép- és iratanyagának katasztere, 1850–1918 (Reisz T. Csaba).....	58

CATASTRUM ■ Évnegyedes katasztertörténeti folyóirat ■ VII. évfolyam, 2. szám

A címlapon: Kneidinger András: Óbuda úrbéri térképének részlete, 1778 (MNL OL, S 11 - No. 38.). L. ehhez Török Enikő cikkét

Alapítva: 2013 ■ Megjelenés gyakorisága: negyedévente ■ Alapító: Magyar Nemzeti Levéltár (MNL)

■ Kiadó: Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. (HOI) ■ Címe: 1223 Budapest, Park u. 2. (info@agrarpok.hu)

■ Felelős kiadó: dr. Béres András ügyvezető ■ Telefon: (06 1) 362-8100, honlap: www.agrarpok.hu

Szerkesztőbizottság:

Dr. Béres András (HOI), dr. Szinay Attila (Agrárminisztérium), dr. Váczy Attila (Nemzeti Földügyi Központ), Varga Felicián (Lechner Nonprofit Kft.)

Szerkesztőség:

Címe: 1014 Budapest, Bécsi kapu tér 2–4. ■ E-mail: info@catastrum.hu ■ Honlap: www.catastrum.hu

 www.facebook.com/catastrum

Főszerkesztő: Reisz T. Csaba (MNL) ■ Felelős szerkesztő: dr. Török Enikő (MNL) ■ Szerkesztők: dr. Pásztai László (Országos Széchényi Könyvtár), Varga Felicián (Lechner Nonprofit Kft.) ■ Olvasószerkesztő: Reményi József Tamás

■ Kézirat-előkészítés: Dávid Ildikó

A szerkesztőség kéziratosokat nem őriz meg és nem küld vissza.

A nyomdai munkálatokat végezte: Gyomai Kner Nyomda Zrt., felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató

Előfizetés: a kiadónál ■ Előfizetés egy évre 4800 Ft, számonként 1200 Ft.

Támogató: Agrárminisztérium, Nemzeti Földügyi Központ

ISSN 2064-5805